

STANDARD UNECE FFV-22

za trženje in nadzor nad tržno kakovostjo

SOLATE, KODROLISTNE ENDIVIJE IN ENDIVIJE ESKARIOL

IZDAJA 2012

ZDRUŽENI NARODI
New York in Ženeva, 2012

OPOMBA

Delovna skupina za standarde kakovosti v kmetijstvu

Standardi tržne kakovosti, ki jih je pripravila Delovna skupina za standarde kakovosti v kmetijstvu pri Ekonomski komisiji Združenih narodov za Evropo (UNECE), pomagajo spodbujati mednarodno trgovino, pospeševati proizvodnjo visoke kakovosti, izboljševati donosnost in ščititi koristi potrošnikov. Standarde UNECE uporabljajo vlade, proizvajalci, trgovci, uvozniki in izvozniki ter druge mednarodne organizacije. Zajemajo širok obseg kmetijskih proizvodov, vključno s svežim sadjem in zelenjavo, suhimi in posušenimi proizvodi, semenskim krompirjem, mesom, rezanim cvetjem, jajci in jajčnimi izdelki.

Pri dejavnostih delovne skupine lahko enakopravno sodelujejo vse članice Združenih narodov. Prosimo, da za več informacij o standardih v kmetijstvu obiščete našo spletno stran <www.unece.org/trade/agr>.

Sedanji pregledani standard za solato, kodrolistno endivijo in endivijo eskariol temelji na dokumentih ECE/TRADE/C/WP.7/2008/7 in ECE/TRADE/C/WP.7/2012/8, ki ju je pregledala in sprejela delovna skupina na svoji 66. in 68. seji.

Uporabljene oznake in predstavitve gradiva v tej publikaciji ne izražajo kakršnega koli mnenja Sekretariata Združenih narodov o pravnem statusu katere koli države, ozemlja, mesta ali območja ali njegovih organov ali o razmejitvi njegovih meja. Navedba imen podjetij ali trgovskih proizvodov ne pomeni, da so jih Združeni narodi potrdili.

Vse gradivo se sme brezplačno navajati ali ponovno tiskati, vendar je treba navesti

vir. S kakršnimi koli opombami ali poizvedbami se, prosimo, obrnite na:

Agricultural Standards Unit
Trade and Timber Division
United Nations Economic Commission for Europe
Palais des Nations
CH-1211 Geneva 10, Switzerland
E-naslov: agristandards@unece.org

Standard FFV-22 UNECE za trženje in nadzor nad tržno kakovostjo solate, kodrolistne endivije in endivije eskariol

I. Opredelitev proizvoda

Ta standard se uporablja za:

- sorte (kultivarje) sveže solate, vzgojene iz:
 - *Lactuca sativa* var. *capitata* L. (glavnata solata, ki vključuje mehkolistno in krhkolistno solato),
 - *Lactuca sativa* var. *longifolia* Lam. (vezivka ali rimska solata),
 - *Lactuca sativa* var. *crispa* L. (rezivka in berivka),
 - za križance *teh* sort,
- sorte (kultivarje) kodrolistne endivije, vzgojene iz rodu *Cichorium endivia* var. *crispum* Lam.,
- sorte (kultivarje) endivije eskariol, vzgojene iz rodu *Cichorium endivia* var. *latifolium* Lam., ki se potrošnikom dobavlja sveža.

Standard se ne uporablja za solato in endivijo, ki sta namenjeni za industrijsko predelavo, posamezne liste solate in endivije, solato s koreninsko grudo ali solato v lončkih.

II. Določbe o kakovosti

Namen tega standarda je opredeliti zahteve glede kakovosti za solato in endivijo v fazi izvoznega nadzora po pripravi in pakiranju.

Če pa se uporablja v fazah po izvozu, smeta solata in endivija glede na zahteve standarda kazati:

- neznatno pomanjkanje svežosti in čvrstosti,
- neznatno kvarjenje zaradi njunega razvoja in pokvarljivosti.

Lastnik/prodajalec proizvodov take solate in endivije ne sme razstavljati ali ju ponuditi v prodajo ali dostaviti ali tržiti drugače kakor v skladu s tem standardom. Odgovoren je za spoštovanje te skladnosti.

A. Minimalne zahteve

Ob upoštevanju posebnih določb za vsak razred in dovoljenih odstopanj morata biti solata in endivija v vseh razredih:

- nepoškodovani,
- zdravi; izločeni sta solata in endivija, ki zaradi gnitja ali kvarjenja nista primerni za uživanje,
- čisti in obrezani, to je, da sta praktično brez prsti ali drugega rastnega substrata in praktično brez vidnih tujih snovi,
- svežega videza,
- praktično brez škodljivcev,
- praktično brez poškodb zaradi škodljivcev,
- neuveli in čvrsti,
- ne smeta odganjati v cvet,

- brez neobičajne zunanje vlage,
- brez kakršnega koli tujega vonja in/ali okusa.

Solata je lahko rdečkasto razbarvana, če je to razbarvanje posledica nizkih temperatur med rastjo, razen če to močno vpliva na njen videz.

Korenine morajo biti odrezane blizu osnove zunanjih listov, rez pa mora biti gladek.

Solata in endivija morata biti normalno razviti. Razvitost in stanje solate in endivije morata biti taka, da:

- preneseta prevoz in ravnanje z njima,
- prispeta v namembni kraj v zadovoljivem stanju.

B. Razvrstitev

Solata in endivija se razvrščata v dva razreda:

(i) I. razred

Solata in endivija v tem razredu morata biti dobre kakovosti. Biti morata značilni za sorto in/ali tržni tip.

Solata in endivija morata biti:

- lepo oblikovani,
- čvrsti ob upoštevanju postopka pridelave in vrste solate in endivije,
- brez poškodb ali znakov propadanja, zaradi katerih bi se zmanjšala užitnost,
- brez poškodb zaradi pozebe.

Glavnata solata mora imeti en samo lepo oblikovan srček. Glavnata solata, pridelana v zavarovanih prostorih, ima lahko majhen srček.

Vezivka mora imeti srček, ki pa je lahko majhen.

Osrednji del kodrolistne endivije in endivije eskariol mora biti rumen.

(ii) II. razred

V ta razred se uvrščata solata in endivija, ki ne izpolnjujeta zahtev za razred I, izpolnjujeta pa zgoraj navedene minimalne zahteve.

Solata in endivija morata biti:

- razmeroma dobro oblikovani,
- brez poškodb ali znakov propadanja, zaradi katerih bi se pomembno zmanjšala užitnost.

Dovoljene so lahko te pomanjkljivosti, če solata in endivija ohranita temeljne značilnosti glede kakovosti, sposobnosti ohranjanja kakovosti in predstavitve:

- rahla razbarvanost,
- neznatne poškodbe zaradi škodljivcev.

Glavnata solata mora imeti srček, ki pa je lahko majhen. Glavnata solata, pridelana v zavarovanih prostorih, je lahko brez srčka.

Vezivka je lahko brez srčka.

III. Določbe o velikosti

Velikost se ugotavlja z maso na enoto.

Da se zagotovi izenačenost po velikosti, sme biti razlika v velikosti solate ali endivije v isti enoti pakiranja največ:

(a) Solata

- 40 g, če je masa najlažje enote manj kot 150 g na enoto,
- 100 g, če je masa najlažje enote med 150 g in 300 g na enoto,
- 150 g, če je masa najlažje enote med 300 g in 450 g na enoto,
- 300 g, če je masa najlažje enote več kot 450 g na enoto.

(b) Kodrolistna endivija in endivija eskariol

- 300 g.

IV. Določbe o dovoljenih odstopanjih

Na vseh stopnjah trženja so v vsaki enoti pakiranja za solato in endivijo, ki ne izpolnjujeta zahtev za navedeni razred, dovoljena odstopanja glede kakovosti in velikosti.

A. Dovoljena odstopanja glede kakovosti

(i) I. razred

Dovoljeno je, da skupno odstopa po številu 10 % solate ali endivije, ki ne izpolnjuje zahtev za ta razred, izpolnjuje pa zahteve za razred II.

Pri tem odstopanju je lahko skupno največ 1 % solate ali endivije, ki ne izpolnjuje niti zahtev glede kakovosti za II. razred niti minimalnih zahtev, ali nagnite solate ali endivije.

(ii) II. razred

Dovoljeno je, da skupno odstopa po številu 10 % solate ali endivije, ki ne izpolnjuje niti zahtev za ta razred niti minimalnih zahtev. Pri tem odstopanju je lahko skupno največ 2 % nagnite solate ali endivije.

B. Dovoljena odstopanja glede velikosti

Za vse razrede: dovoljeno je, da skupno odstopa po številu 10 % solate ali endivije, ki ne izpolnjuje zahtev glede velikosti.

V. Določbe o predstavitvi

A. Izenačenost

Vsebina vsake enote pakiranja mora biti izenačena in mora vsebovati le solato ali endivijo istega porekla, sorte ali tržnega tipa, kakovosti in velikosti.

Vendar se lahko mešanica solate in/ali endivije izrazito različnih sort, tržnih tipov in/ali barv pakira skupaj v enoti pakiranja, če sta izenačeni po kakovosti, za vsako sorto, tržni tip in/ali barvo pa po poreklu.

Vidni del vsebine enote pakiranja mora biti reprezentativen za celotno vsebino.

B. Embalaža

Solata in endivija morata biti pakirani tako, da sta ustrezno zavarovani. Pakirani morata biti primerno glede na velikost in vrsto pakiranja brez praznih prostorov in drobljenja.

Notranji material enote pakiranja mora biti čist in take kakovosti, da preprečuje poškodbe solate in endivije od zunaj ali znotraj. Dovoljena je uporaba materiala, zlasti papirja ali žigov s trgovskimi oznakami, če se pri tiskanju ali etiketiranju uporablja nestrupeno črnilo ali lepilo.

Enote pakiranja ne smejo vsebovati nobene tuje snovi.

VI. Določbe o označevanju

Vsaka enota pakiranja¹ mora imeti na isti strani enote pakiranja natisnjene te čitljive in neizbrisljive oznake, ki so vidne od zunaj:

A. Identifikacija

Pakirnica in/ali odpravnik/pošiljatelj:

Ime in dejanski naslov (npr. ulica/mesto/regija/poštna številka in država, če se razlikuje od države porekla) ali kodna oznaka, ki jo je uradno priznal državni organ.²

B. Vrsta proizvoda

- "Solata", "mehkolistna solata", "endivija eskariol", "krhkolistna solata", "vezivka", "rezivka in berivka" (ali in če je to ustrezno, "hrastolistna solata", "Lollo bionda", "Lollo rosa"), "kodrolistna endivija", "endivija eskariol" ali enakovredno poimenovanje, če vsebina ni vidna od zunaj.
- "Pridelana v zavarovanih prostorih" ali enakovredna oznaka, kadar je to primerno.
- Ime sorte (neobvezno).
- "Mešanica solate/endivije" ali ustrezno poimenovanje pri mešanici solate in/ali endivije izrazito različnih sort, tržnih tipov in/ali barv. Če solata in endivija nista vidni od zunaj, je treba navesti sorte, tržne tipe in/ali barve ter količino primerkov posamezne sorte, tipa oziroma barve v enoti pakiranja.

C. Poreklo proizvoda

- Država porekla³ in neobvezno območje pridelave ali nacionalno, regionalno ali lokalno krajevno ime.

Pri mešanici solate in/ali endivije izrazito različnih sort, tržnih tipov in/ali barv različnega porekla je navedba vsake države porekla poleg imena sorte, tržnega tipa in/ali barve.

D. Prodajne označbe

- Razred.
- Velikost, izražena z najmanjšo maso enote ali številom enot.

¹ Te določbe o označevanju ne veljajo za prodajno embalažo, ponujeno v enotah pakiranja.

² Notranje zakonodaje številnih držav zahtevajo izrecno navedbo imena in naslova. Kadar pa je uporabljena kodna oznaka, je treba poleg nje navesti "pakirnica in/ali odpravnik (ali ustrezne okrajšave)", pred njo pa (črkovno) kodo države/ozemlja po ISO 3166, ki je priznala kodno oznako, če se razlikuje od države porekla.

³ Navesti je treba polno ali običajno uporabljeno ime.

E. Uradni kontrolni znak (neobvezno)

Sprejeto leta 1961.

Zadnjič pregledano leta 2012.

V okviru programa OECD za uporabo mednarodnih standardov za sadje in zelenjavo je bila objavljena pojasnjevalna ilustrirana brošura o uporabi tega standarda. Publikacijo je mogoče dobiti v knjigarni OECD na: www.oecdbookshop.org.